

НАРОД

БРОЈ 15 ЛЕПТА
»Народ« излази свакога дана по подне.
Штампариа се налази у улици Коломбо број 6.
Власник
КРСТА Љ. МИЛЕТИЋ

БРОЈ 15 ЛЕПТА
Рукописи се не враћају!
Огласи и белешке наплаћују се по погодби.
Редакција је у улици Коломбо број 6.

ВИДОВ-ДАН 1889-1918

»...Јек захвати Чезан до Звечана, Косово се у крви људску пови. А Кроз дубок глас се чује: Стари Јуке то пољем кликује: »За мном, децо, моји соколови!« Д. Ј. Ф.

Што је у Српском Народу осећало, да не живота без Слободе, било се окупило на данашњи дан, да је крвљу откупи. Од кнеза и доглавника, па до одавног себра, све је било подигло свој штит и стало на браник Слободе и Вере. И браниоци су у крви утонули, али је, ипак, Слобода остала недарнута у души целог народа, и би му водиља кроз векове робовања, до данашњих дана, када је опет крвљу откупљује. На данашњи дан, Србин је допао ропства, али је од тога дана Слобода постала његова чежња и, кроз дуге векове, саставни и нераздвајни део душе његове.

И то нам је помогло очувати се да, као млад народ, не исчилимо и не пометемо се на свој раскрсници светских путева, и под утицајем разних култура у току векова нашег робовања. Та чежња за Слободом очувала нам је име, очувала нам је предања, историју, споменике и нешто нас везала по божном оданостију за Косово и све оне наше, који на њему живот положише.

»Честити Кнез« се није постидео својих потомака. Хиљаде и хиљаде су се приволеле царству небеском, и дошли стопама његовим. Под окриљем његове свете душе бораве вечни живот наши пали хероји, а усномена на мртвог Кнеза чини, међ живима, да су неисцрпни.

РУМУНИЈА

Париз. — Антонеску, бивши министар румунски у Паризу, који је дао оставку по закључењу Букурешког мира изјавио је дописнику »Тана« следеће, као одговор на Килманов говор: »Фон Килман тврди да смо ми увекли Румунију у рат августа 1916. год. противу воље велике већине народа. Надам се да ће наша браћа Румуни из Трансилваније, који су заробљеници у Француској Ита-

лији и Русији одговорити на начин који доликује као одговор немачком министру. Обрадујући легије борећи се поред Чехо-Словака, Пољака и Југословена показаће му зашто се боре противу гљачкашке царевине. А једновремено ће га потсетити на разлоге који су одлучили Румуне да узму оружје и ослободе своју браћу у ропству.

Била је, то је истина, у августу 1916. год. у Букурешту једна политичка банда лаких и криминалних људи, који су радили противу струје која је носила целу Румунију. Овој банди био је на челу директор највећег петролеумског друштва у Румунији. Он је радио као оруђе Немаца и потрошио 37 милиона франка за време од седам месеци пред интервенцијом, али је није могао обуставити јер је она била израз целог народа.

ПОЗДРАВ ВОЈСЦИ

Рим. — Генерал Ди-ац упутио је својим трупама ову дневну заповест: »Непријатељ, који је намеравао да продре у срце наше земље, натеран је у бегство са огромним губитцима. Народ са гордом захвалношћу осећа нашу снагу, која је најчистији израз несаломљиве јачине нашег племена. Војска ће много заслужити од отаџбине. Официри и војници, част је спасена за Италију, њеног краља и за цивилизацију.

РЪАВ САВЕТ

Рим. — Сад се сазнаје, да је пре непријатељеве офанзиве, цар Карло председавао ратном савету, који је одржан на италијан-

ском фронту. Томе савету присуствовали су надвојвода Фридрих и немачки генерал Грамон. После свршеног саветовања, цар је извршио смотру над трупама.

ЗАПАДНИ ФРОНТ

Париз. — Један немачки заробљеник изјавио је, да је генерал фон Хутнер пред својим војницима и официрима изјавио, да је сто осма дивизија изгубила 30.000 људи и да је додао, да овако огромни губитци налажу Немцима, да одустану од плана, да се иде на Париз и Кале.

НЕМАЧКИ ЈАДИ

Лондон. — Дописник »Дејли Експреса« из Амстердама јавља: Берлински »Форверц« у једном меланхоличном чланку изјављује, да је последња немачка офанзива једино доказала, да су немачки војници још увек јаки, али ништа више од тога.

Социјалистички лист затим додаје: »Треба потсетити оне, који сањају да ми можемо казнити непријатеље и наметнути мир, да нас последњи успех није довео ни дотле, да можемо мислити и на мир по споразуму. Немачки народ мора да издржи још много жртава.«

КРИЗА У АУСТРИЈИ

Париз. — Цела штампа једнодушно истиче последице које ће довести аустријски пораз на италијанском фронту. »Пти Журнал« говори о кризи у Аустрији, каже да је алиментарна ситуација доиста ужасна. Страшна

је у Бечу, још гора у Галицији, застрашавајућа у Чешкој.

Народ не може да схвати зашто се сад рат наставља, кад је руска опасност дефинитивно престала. Народо неће да се бориза лепе очи Немачке. Цар је немоћан према својим савезницима, који га је везао финансиски, политички и војнички.

НАРОДУ ГВАТЕМАЛЕ

Париз. — Председник француске Републике упутио је ову посланицу председнику републике Гватемала: »Влада Републике дознала је за племениту одлуку владе Гватемале, да учествује у овом европском конфликту. — Француска, која већ пуње четири године пролива своју крв за Слободу и Демократију, била је увек уверена, да ће државе, које имају исте принципе, стати на страну браниоца Правде и Човечанства. Глас народне скупштине, који је мотивисао ову одлуку, служи на част земљи, коју представља и шефу, који управља суд-

ИТАЛИЈАНСКИ ФРОНТ

Рим. — Страна штампа непрестано наглашава, како су унутрашње прилике у Аустрији помогле италијанску победу. Међутим све околности утврђују, да је баш ситуација у Аустрији дала полета очајничкој аустријској војсци, те је себорила врло енергично.

Рим. — Наредба разних команданата, које су нађене код заробљеника, потврђују чињеницу, да је непријатељ објављивао офанзиву, као последњи ударац, који би прину-

бином те земље. Народу Гватемале, која од прошлог децембра преживљује тешка искушења, влада Републике шаље своја честитања.«

ЗА ИНТЕРВЕНЦИЈУ

Милан. — »Секолок добија из Штокхолма, да и руски социјалисти, који припадају групи Чернавца, пристају и траже што пре савезничку интервенцију у Русију. Тога ради послати су и нарочити делегати, који ће у том смислу дати и званичне изјаве. Како су се већ у овоме смислу и Кадети изјаснили, очекује се, да ће се по овоме питању донети важне одлуке.

ПОСЛЕ ПОРАЗА

Цирих. — Услед аустријског пораза, одржан је ратни савет под председништвом цара Карла у Љубљани. На томе савету одлучене су важне промене у команди на италијанском фронту. Много коминданата је смењено.

ИТАЛИЈАНСКИ ФРОНТ

дио Италију на сепаратан мир.

Трупама се обежавало осуство и олакшице да отпреме својим породицама цео плен, који би задобили. Неоспорно је, према томе, да ће повлачење непријатеља отежати његову унутрашњу а тако исто и политичку ситуацију.

Рим. — По поновном заузећу Монтепа наше су трупе наше леш мајора Бараке. Барака је са својим аеропланом нестало 6 јуна,

ФЕЛТОН

ПАЖЉИВА ПРИЈАТЕЉИЦА

— Јелена!
— Марта!
Ова два имена једновремено се отргоше из уста двеју младих жена, које се сусреташе на степеницама куће које се одмах загрлише.
— Какво дивно изненађење да те сретнем, Марта! — узвикну прва, једна крупна плавуша, са одушевним пртама лица. — Колико сам пута мислила на тебе! Ми бесмо интимање у пансиону...
— Сећам се добро, Јелена, одговори друга, ти беште моја саветодавца и ја сам те волела из свег срца. По несрећи, отишавши из манастира, изгубисмо се на мале другарице увек се инжињера велике вредно-

сти али рђавог здравља и... ја сам удовица.
— Тако млада! То је заиста жалосно. Сирото моје! Него изгледа ми да си пошла да ме посетиш?
— Како, да те посетим? Дакле ти станујеш у овој кући? Па и ја.
— Ох! дивно! А је ли одавно? Ја те нисам никако видела. Међутим већ три године станујем на првом спрату.
— Драга моја Марта, ја сам се овде настанила тек пре осам дана. Ја сам узела трећи спрат и пошто никако не излазим, нисам имала прилике да ме видиш.
— Каква срећа, да будемо сусетке! Ми ћемо опет постати добре пријатељице, зар не, Јелена?
— Рачунам сигурно, Марта. Хоћеш ли доћи на шољу чаја код мене?

— На велику жалост то не могу учинити драга моја. Ја одлазим вечерас на петнаест дана и имам да учиним неколико екскурзија. Ја ћу провести извесно време са свекрвом а она ми је дала многе поруџбине. То ће бити по моме повратку и з Поатиера.
— Наравно, да идеш са својим мужем?
— А, не, и то је управо најгоре. Он је сам у својој чети и пуковник није хтео ни да га чује за дозволу. То је несрећа и отворено ми кажем да сам као бесна.
— Није могуће? Па онда то је још медени месец?
— Али, Мартице, петнаест дана није век, то ће брзо проћи!
— Хм! брзо проћи. Није баш тако. Видиш драга Јелена, никад није лако оставити самог мужа у великој

вароши. Људи су тако ђаволасти и даје им се прилика да такви буду а нарочито официри. У истини ја нисам мирна...
— Мала љубоморко, слушајући те, човек би помислио да је твој муж професионални лоло.
— Не баш тако, али... он је као и сви други. Један поглед и он пада у ватру. Кад сам ја ту, ја отклањам сваку опасност од пожара, ја чувам своје... али у даљини! Не, помисао да га оставим слободног за петнаест дана, никако ме не весели.
— Марто, ти си лудица. Твој муж је један од најбољих он има дивну жену и нема право да је забрањено воће.
— Ти верујеш? Е, лепојко моја, ја не делим твоје мишљење и да знам како да водим надзор над сво-

јим мужем... Ох! каква дивна идеја! Ти пошто станујеш у овој кући, моћићеш ми учинити ову услугу а да он у то и не посумња.
— Гле, Марта, ја не могу чувати стражу код твога мужа.
— Ја те молим, драга пријатељице, не одбијај ме. И да не чуваш стражу, ти можеш мотрити на његове одласке и доласке, квари ти његове планове ако приметити што год... ти ме можеш извештавати о његовом кретању и понашању... Не, ти ми нећеш одрећи ову услугу.
— Та иди, мала љубоморко, теби да правим задовољство а себе да оптерећујем... Ја ћу учинити што могу више и нико се неће приближити твојему мужу...
— Наставиће се —

